

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง มีความภาคภูมิใจใน ความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจน อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง” เป็นความมุ่งหมายของการจัด การศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 1)

การบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในการปฏิรูปการบริหารและการจัดการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กระจายอำนาจในการบริหารงานสถานศึกษา ออกเป็น 4 งาน ได้แก่ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และ การบริหารงานทั่วไป ซึ่งงานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้ กระจายอำนาจใน การบริหารจัดการไปให้สถานศึกษามากที่สุด สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย เพื่อพัฒนาคุณภาพ นักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 4)

จากความสำคัญและนโยบายการกระจายอำนาจการศึกษาของรัฐบาล ตามเจตนารมณ์ ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ทำให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยมีผู้นาองค์กร คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงได้รับมอบอำนาจและความรับผิดชอบตามภารกิจ และมีอิสระในการ บริหารจัดการตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่จะสั่งการอนุญาต อนุมัติ หรือปฏิบัติราชการตามที่ ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ ดังนั้นพฤติกรรมกรรมการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นสิ่งสำคัญยิ่งที่จะบริหารจัดการการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมายได้ เพราะพฤติกรรม การบริหารเป็นเครื่องมือสำคัญที่สุดในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นกระบวนการ ที่มีระบบความสัมพันธ์ของกิจกรรมต่าง ๆ ในองค์การซึ่งเปรียบเสมือน สมอ่ง แขน ขา และพลังกำลัง ของผู้บริหาร ที่ผู้บริหารทุกวงการจะต้องใช้เป็นวิถีทางไปสู่ความสำเร็จในการทำงาน (Knezevich,

1975, p. 5) สอดคล้องกับแนวคิดของจันทราณี สงวนนาม (2545, หน้า 143) และปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, หน้า 1) ที่กล่าวว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใดมาตรฐาน และคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงาน ด้านวิชาการ เนื่องมาจากงานวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาและจะเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา ซึ่งจะเกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อมก็ขึ้นอยู่กับลักษณะงานนั้น ดังนั้น น่าจะสรุปได้ว่า พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ก็จะมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาไปสู่มาตรฐานการศึกษาตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาได้เป็นอย่างดี

จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของประเทศ มุ่งเน้นการบริหารจัดการเป็นเอกภาพ มีการกระจายอำนาจรวมทั้งกำหนดมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบที่ต่อเนื่องชัดเจน ซึ่งในหมวดที่ 6 เกี่ยวกับมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 บัญญัติให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 48 บัญญัติให้หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และรับรองการประกันคุณภาพภายนอก และมาตรา 49 บัญญัติให้มีสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์กรมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา โดยให้มีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างน้อยหนึ่งครั้ง ทุกห้าปีนับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน

จากพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวและความสำคัญของงานวิชาการในโรงเรียนดังกล่าวจึงจำเป็นที่ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งมีหน้าที่โดยตรงต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนจะต้องดูแล เอาใจใส่เป็นพิเศษ โดยจะต้องรับผิดชอบเป็นผู้นำครูในด้านวิชาการเป็นอันดับแรกและต้องทำงานร่วมกับครู สนับสนุนกระตุ้นเตือนให้คำแนะนำและประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิผลในด้านการเรียนการสอน ถึงแม้ว่างานวิชาการจะเป็นงานหลักของโรงเรียน แต่ก็ยังมีผู้บริหารจำนวนหนึ่งที่มองว่างานด้านอื่นสำคัญกว่างานวิชาการ ทำให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา การจัดการศึกษาในโรงเรียนจึงต้องการการบริหารที่มีประสิทธิภาพสูง

ผลการประเมินระดับคุณภาพการประเมินคุณภาพนักเรียนปีการศึกษา 2554 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ทำให้ทราบถึงคุณภาพนักเรียนในระดับช่วงชั้นต่าง ๆ พบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดลงทุกวิชา ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาใหญ่ที่ต้องนำมาพัฒนาและเป็นปัญหาสำคัญต้องหาทางแก้ไขทำให้มีคุณภาพดีขึ้นต่อไป สภาพเช่นนี้จึงอาจสรุปได้ว่าเกิดจากปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีหน้ารับผิดชอบ ควบคุมดูแลนักเรียนที่มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดีและพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้ตรงกับความต้องการของตลาดและหลักประกันสำคัญที่สุดที่ทำให้สถานศึกษามีความมั่นคงและมีคุณภาพคือ ประสิทธิภาพหรือไม่นั้นมักจะพิจารณาที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาและพัฒนาคุณภาพในการจัดการศึกษา นำสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาจากพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบถึงระดับพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ซึ่งจะนำไปปรับปรุงการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อให้ผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาเพิ่มมากขึ้น

2. ผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ได้นำผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้เป็นแนวทางการกำหนดนโยบาย แนวทางและมาตรการในการปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาเพิ่มมากขึ้นอย่างชัดเจนยิ่งขึ้นต่อไป

คำถามในการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาในเรื่องพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ดังนั้นคำถามในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

1. พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 อยู่ในระดับใด
2. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 อยู่ในระดับใด
3. พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 หรือไม่
4. พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สามารถทำนายผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ได้หรือไม่

สมมติฐานของการวิจัย

1. พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2
2. พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 สามารถทำนายผลการประเมินการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ได้

ขอบเขตในการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหาในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชญ์บุรี เขต 2 ในงานวิจัย

ครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะ 8 ด้าน ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการการศึกษา 5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) การนิเทศการศึกษา 8) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 32-33)

2. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มาตรฐานด้านผู้เรียน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2546, หน้า 91-98) กำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ใช้เป็นกรอบในการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ครูผู้สอน ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 976 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน ของสถานศึกษารัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 976 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 276 คน โดยคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) จากนั้นจึงใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) กำหนดขนาดโรงเรียนเป็นชั้นในการสุ่มได้กลุ่มตัวอย่าง 74 โรงเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูผู้สอน 276 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น การบริหารงานวิชาการ

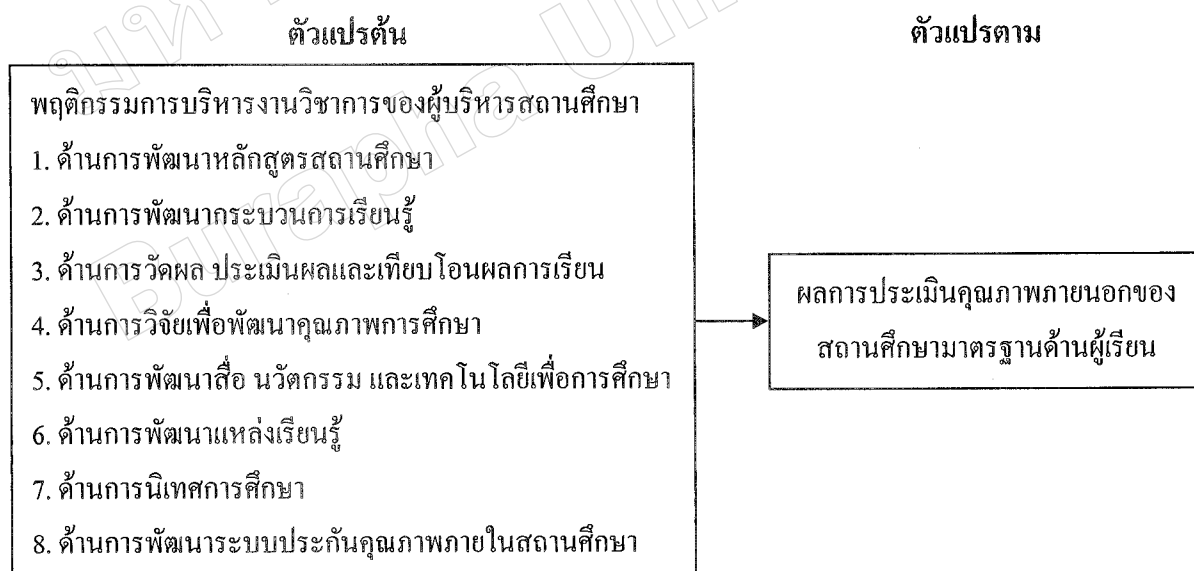
- 3.2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 3.2.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 3.2.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
- 3.2.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการการศึกษา
- 3.2.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 3.2.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 3.2.7 ด้านการนิเทศการศึกษา
- 3.2.8 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

กรอบความคิดในการวิจัย

การศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาศึกษาพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา จากหลัก แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. การกำหนดกรอบของพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ได้ศึกษาแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2546, หน้า 32-33) เกี่ยวกับขอบข่ายการบริหารงาน วิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของจันทราณี สงวนนาม (2545, หน้า 145) ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543, หน้า 3-4) กมล ศิริบรรณ (2539, หน้า 5) และอุทัย บุญประเสริฐ (2539, หน้า 82) ได้กำหนด และระบุขอบข่ายงานด้านวิชาการ 8 ด้าน
2. การกำหนดกรอบผลการประเมินคุณภาพภายนอกมาตรฐานด้านผู้เรียน (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2546, หน้า 91-98) กำหนดมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐานที่ใช้เป็นกรอบในการประเมินภายนอก แล้วสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย แสดงได้ดังภาพที่ 1



ภาพที่ 1 กรอบความคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. พฤติกรรมการบริหาร หมายถึง การกระทำของผู้บริหารที่ปรากฏออกมาโดยการแสดงออกถึงความสามารถในการกระทำตามอำนาจหน้าที่ ให้ผู้ร่วมงานสังเกตได้ส่งผลเกิดการปฏิบัติงาน ในการบริหารกิจกรรมทุกชนิดของหน่วยงาน

2. พฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการที่ได้จากแบบวัดความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับการแสดงออกถึงการดำเนินการจัดกิจกรรมทุกอย่าง ที่มีส่วนพัฒนาการเรียนการสอนโดยอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนตามขอบข่ายงานวิชาการของการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 8 ด้าน ดังนี้

2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรเป็นอย่างดี สนับสนุนให้ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สนับสนุนการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูเป็นไปตามหลักสูตรสถานศึกษา และ สนับสนุนการจัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับชุมชนและภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยมีการวิเคราะห์ให้เป็นไปตามความต้องการของนักเรียน สนับสนุนการบูรณาการความรู้ให้สอดคล้องกับการปลูกคุณธรรม ค่านิยมที่พึงงาม พัฒนาการกระบวนการเรียนรู้และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ จัดให้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นร่วมในการจัดการเรียนการสอนตามความเหมาะสม

2.3 การวัดผล ประเมินผล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายครูในการประเมินผลวิชาการของนักเรียน โครงการวิชาการ จัดให้มีการประเมินการปฏิบัติงานของครู สนับสนุนส่งเสริมงานวิชาการเกี่ยวกับการกำหนดระเบียบหลักฐานแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล การดำเนินการวัดผลโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง การเทียบโอนความรู้

2.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนการวิเคราะห์ วิจัย การจัดการ การพัฒนาคุณภาพงานวิชาการศึกษา ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนโดยสร้างเครือข่ายวิชาการกับโรงเรียนองค์กรหรือหน่วยงานอื่น

2.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนการใช้สื่อ จัดหาสื่อ จัดให้มีการผลิตสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ส่งเสริมการประสานความร่วมมือกับหน่วยงาน องค์กรอื่นในการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2.6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ในชุมชน การพัฒนาองค์ความรู้ในแหล่งเรียนรู้ โดยการประสานความร่วมมือกับองค์กรหรือหน่วยงานอื่น สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน และจัดกระบวนการเรียนรู้ครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.7 การนิเทศการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนการจัดระบบนิเทศการศึกษา นิเทศการแนะนำช่วยเหลือ ส่งเสริมครูให้ได้รับความรู้เพิ่มขึ้น จัดให้มีการประเมินผลการจัดระบบ การประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา และการประเมินผลการจัดระบบ การประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตร

2.8 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาการจัดระบบ โครงสร้างองค์กร กำหนดเกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัดในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา วางแผนการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ จัดการดำเนินการพัฒนาตามแผน ประสานความร่วมมือกับองค์กรอื่นและรับรองมาตรฐานการศึกษาการ

3. การประเมินคุณภาพภายนอก หมายถึง คณะเนนจากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาที่ดำเนินงานโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง โดยรับรองว่าสถานศึกษาจัดการศึกษาได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ตามกรอบของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

4. ผลการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา หมายถึง ผลการประเมินมาตรฐานด้านผู้เรียน จำนวน 4 มาตรฐาน ประกอบด้วย มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณมีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์ มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มาตรฐานที่ 9 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต โดย สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น

5. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนของรัฐบาลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชินบุรี เขต 2 ซึ่งจัดการเรียนการสอนระดับชั้นประถมศึกษาและระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

6. ขนาดของสถานศึกษา หมายถึง จำนวนนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปราชินบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2554

6.1 ขนาดเล็ก มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน

6.2 ขนาดกลาง มีนักเรียน 121 - 600 คน

6.3 ขนาดใหญ่ มีนักเรียน 600 คนขึ้นไป